

DEBRECENI EGYETEM
AGRÁR- ÉS GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYOK CENTRUMA
GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KAR

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCS

***13. KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI
KONFERENCIA***

REZÜMÉ KÖTET

Debrecen, 2012. november 7.

A konferencia fővédnöke:

Prof. Dr. Nábrádi András
dékán

Szerkesztette:

Dr. Dajnoki Krisztina
Dr. Szöllősi László

Borítóterv:

Bács Bence

A KONFERENCIA PROGRAMJA

- 8.00 ZÁRT ÜLÉS** (GVK épület tanácsterem)
Tájékoztató a bíráló bizottságok elnökei és titkárai részére
- 8.30 MEGNYITÓ** (GVK épület, 104. előadó)
Prof. Dr. Nagy János centrumelnök
Prof. Dr. Nábrádi András dékán
- 8.50 SZÜNET**
- 9.00 – 12.00 TAGOZATI ÜLÉSEK**
- 12.30 EBÉD** (Kazánház)
A diákkörös hallgatók, a konzulensek, a bíráló bizottsági tagok és a meghívott vendégek számára.
- 13.30 ZÁRT ÜLÉS** (GVK épület tanácsterem)
A bíráló bizottságok elnökei és titkárai részvételével
- 15.00 EREDMÉNYHÍRDETÉS ÉS A KONFERENCIA ZÁRÁSA**
(GVK épület 104. előadó)
levezető elnök: *Dr. Dajnoki Krisztina* kari TDT elnök
díjakat átadja: *Prof. Dr. Nábrádi András* dékán
zárszó: *Dr. Pető Károly* stratégiai centrumelnök-helyettes

CONTROLLING TAGOZAT

(GVK 010. előadó)

Bíráló Bizottság:

- Elnök: **Dr. Kotormán Annamária**, pénzügyi osztályvezető
(DEAGTC)
- Társelnök: **Együd Lajos**, megyei elnök (Magyar Közgazdasági Társaság)
- Titkár: **Bereczné Boros Andrea**, tudományos segédmunkatárs
- Tagok: **Varga Sándor**, gazdasági vezérigazgató helyettes
(Hajdú-Volán Zrt.)
Dékán Tamás, pénzügyi vezető (General Electric)
Dr. Csajbók Ildikó, adjunktus
Dékán Tamásné dr. Orbán Ildikó, adjunktus
Dr. Lőrinczi Krisztián, tanársegéd

Előadók:

09.00 **Bálint Andrea**

GVK Számvitel MA szak II. évf.

*Európai Unió pályázatok megvalósítása és értékelése a
Kumánia Kísújszállási Gyógy- és Strandfürdő tükrében*

Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

09.20 **Jászai Dániel**

GVK Számvitel MA szak II. évf.

*Nyíregyháza megyei jogú város fenntartásában működő
alapfokú oktatási, oktatási-nevelési intézmény rendszerének
2011-évi átszervezése – Az átszervezés az önkormányzat
gazdálkodására gyakorolt hatásai, eredményei*

Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

09.40 **Kiss Ágota**

GVK Számvitel MA szak II. évf.

*A pénzügyi instrumentumok valós értéken történő értékelésének
szerepe a tőzsdén jegyzett vállalatok körében*

Konzulens: Kondorosi Ferencné dr., egyetemi docens

10.00 **Kovács Diána**

GVK Számvitel MA szak II. évf.

*Az önköltségszámítás gyakorlati alkalmazásának összehasonlító
elemzése*

Konzulens: Dr. Fenyves Veronika, adjunktus

- 10.20 **Lábas István**
GVK Számvitel MA szak II. évf.
A controlling működése az önkormányzatoknál; Nagyecsed és Fábánháza településeken
Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár
- 10.40 **Mercs Bettina**
GVK Pénzügy és számvitel BA szak IV. évf.
Nyírácsád Önkormányzat gazdálkodásának elemzése (2007-2011)
Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár
- 11.00 **Takács Henrietta**
GVK Számvitel MA szak II. évf.
Sajószentpéter Város Önkormányzata Gazdálkodásának elemzése (2007-2011)
Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár
- 11.20 **Tálas Dorisz**
GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak II. évf.
A versenyképesség és a pénzügyi pozíció változás elemzése a tejiparban
Konzulens: Dr. Rózsa Andrea, adjunktus

PÉNZÜGY TAGOZAT

(GVK 012. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Harsányiné Séllyei Ágnes**, tiszteletbeli egyetemi docens
Társelnök: **Pósán Ferenc**, fiókgazgató (Raiffeisen Bank Zrt.)
Titkár: **Kulcsár Edina**, PhD hallgató
Tagok: **Olajos József**, fiókgazgató (MKB Bank Zrt.)
Dr. Kosztolányi Lászlóné, tiszteletbeli egyetemi docens
Dr. Rózsa Attila, adjunktus
Dr. Herczeg Adrienn, tanársegéd

Előadók:

09.00 Guba Dóra

GVK Pénzügy és számvitel BA szak IV. évf.

Kis- és középvállalatok finanszírozása a Budapest Bankon keresztül

Konzulens: Dr. Tarnóczi Tibor, egyetemi docens

09.20 Jenei Anett – Ványi Bernadett

GVK Számvitel MA szak II. évf.

Ami a pénznél is többet ér – Az IT cégek speciális finanszírozásának hazai esetei

Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, adjunktus

09.40 Licska Péter

GVK Számvitel MA szak II. évf.

A számviteli törvény és a társasági adó törvény hatása a társasági adó alapjára - különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra

Konzulens: Kondorosi Ferencné dr., egyetemi docens

10.00 Pető Dalma

GVK Pénzügy és számvitel BA szak IV. évf.

Újfehértó önkormányzatának devizahitel problémáinak megoldási alternatívái

Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

10.20 **Sepsi Barbara**

GVK Számvitel MA szak I. évf.

Deviza és forint alapú jelzáloghitelek az árfolyamgát és a végtörlesztés tükrében

Konzulens: Dr. Fenyves Veronika, adjunktus

10.40 **Varga Magdolna**

GVK Pénzügy és számvitel BA szak IV. évf.

A helyi adók szerepe Békés Város Önkormányzatának gazdálkodásában

Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

TURIZMUS ÉS MARKETING TAGOZAT
(GVK 109. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Zajác Gizella**, igazgató (Discimus Üzleti Akadémia)
Társelnök: **Szerdi Zsuzsanna**, szállodaigazgató (Hotel Lycium****)
Titkár: **Kozmáné Csirmaz Éva**, PhD hallgató
Tagok: **Domokos Béla**, csoportvezető
(Észak-Alföld Regionális Fejlesztési Ügynökség)
Dr. Szabó Bernadett, egyetemi docens
Árváné dr. Ványi Georgina, tanársegéd
Dr. Vargáné dr. Csobán Katalin, tanársegéd

Előadók:

09.00 Boglyasovszky Andrea

GVK Turizmus-vendéglátás BA szak III. évf.

A Zempléni tájegység és környékének fejlesztése különböző turisztikai eszközökkel

Konzulens: Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

09.20 Cserős Ádám

GVK Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc szak IV. évf.

Kerékpáros turizmus a Tisza-tavi régióban

Konzulens: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár

09.40 Egri Dorottya

GVK Kereskedelem és marketing BA szak IV. évf.

A Facebook, mint tömegkommunikációs és marketingkommunikációs eszköz

Konzulens: Dr. Varga Levente, tanársegéd

10.00 Kristóf Erzsébet

GVK Gazdasági agrármérnöki MSc szak I. évf.

"Reál" saját márká fogyasztói elégedettség mérése

Konzulens: Dr. Popp József, egyetemi tanár

Kovács Sándor, beszerzési vezető

10.20 **Molnár Szilvia**

GVK Turizmus-vendéglátás BA szak IV. évf.

A turisztikai desztinációs menedzsment szervezetek helyzetének értékelése a Hajdúszoboszlói Turisztikai Nonprofit Kft. példáján keresztül

Konzulens: Dr. Szöllősi László, adjunktus

10.40 **Oláh Krisztina**

GVK Kereskedelem és marketing BA szak IV. évf.

Online ökológiai marketing vizsgálat, egy multinacionális élelmiszeripari vállalatnál

Konzulens: Dr. Ráthonyi-Odor Kinga, adjunktus

11.00 **Thiele Balázs**

GVK Turizmus-vendéglátás BA szak IV. évf.

A középkori magyar vaskultúra idegenforgalmi hasznosíthatósága

Konzulens: Dr. Kuti István, egyetemi docens

ÜZEMTAN ÉS MAKROÖKONÓMIA TAGOZAT
(GVK 104. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Felföldi János**, egyetemi docens
Társelnök: **Dr. Rieger László**, stratégiai tanácsadó
(Agrárgazdasági Kutató Intézet)
Titkár: **Szénásné Ványi Noémi**, PhD hallgató
Tagok: **Tóth Sándor**, cégvezető (Bold Agro Kft.)
Dr. Madai Hajnalka, adjunktus
Dr. Nagy Adrián, adjunktus
Dr. Popovics Péter, adjunktus
Dr. Bittner Beáta, tanársegéd
Dr. Karcagi-Kováts Andrea, tanársegéd

Előadók:

09.00 Bakti Beatrix

MÉK Környezetgazdálkodási agrármérnök MSc szak II. évf.

***A nedvességtakarékos talajművelés szerepe a kukorica
termesztésében réti-csernozjom talajon***

Konzulens: Dr. Sulyok Dénes, ügyvivő-szakértő, fejlesztőmérnök

09.20 Erdős Zsuzsa

GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak II. évf.

Intenzív spárgatermesztés beruházásának üzleti elemzése

Konzulens: Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

Dr. Zsombik László, adjunktus

09.40 Fodor Szilvia Mirjam

GVK Logisztikai menedzsment MA szak II. évf.

A Just-In-Time alkalmazásának lehetőségei és tapasztalatai

Konzulens: Dr. Nagy Lajos, adjunktus

10.00 Kabai Zsófia

GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak II. évf.

***Adott családi gazdaság tevékenységének komplex gazdasági
elemzése***

Konzulens: Dr. Szöllösi László, adjunktus

- 10.20 **Kurmai Viktória**
MÉK Élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnöki MSc szak II. évf.
Sütőipari vállalkozás létesítésének gazdaságossági elemzése
Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, adjunktus
- 10.40 **Mester Eszter**
GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak I. évf.
Magyarország válságkezelésének társadalmi vonatkozásai a Visegrádi négyek tükrében
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, tanársegéd
- 11.00 **Tóth Péter Áron**
GVK Vállalkozásfejlesztés MSc szak II. évf.
A szolgáltató központok helyválasztásának tényezői
Konzulens: Dr. Gályász József, egyetemi docens
- 11.20 **Veres Krisztián**
GVK Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc szak III. évf.
A hazai gazdasági növekedés aspektusai, különös tekintettel a konjunktúra indexekre
Konzulens: Dr. Kovács Sándor, adjunktus
- 11.40 **Zámborszky Gábor**
GVK Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc szak IV. évf.
Az öntözés, az évjárat, a vetésváltás és a tőszám hatása a kukorica termésére a 2007, 2009 és 2010-es években
Konzulens: Dr. Dóka Lajos Fülöp, tanársegéd

TDK PÁLYAMUNKÁK ÖSSZEFOGLALÓI

A NEDVESSÉGTAKARÉKOS TALAJMŰVELÉS SZEREPE A KUKORICA TERMESZTÉSÉBEN RÉTI-CSERNOZJOM TALAJON

Szerző: Bakti Beatrix, MSc II. évfolyam

Konzulens: Dr. Sulyok Dénes, ügyvivő-szakértő, fejlesztőmérnök

Magyarország legnagyobb természeti kincse a mezőgazdasági termelésre való képesség. Ami a teljes gazdasági élet egyik legfontosabb meghatározó tényezője. Az iparszerű mezőgazdálkodás idején jó néhány káros folyamat indult meg, amelyek megszüntetése, illetve megelőzése során a legfontosabb feladat az ésszerű talajhasználat kialakítása volt.

Mérések igazolják a forgatás nélküli talajművelés kedvezőbb nedvességmegőrző tulajdonságát, a hagyományos - ekére alapozott - művelési móddal szemben. A talaj nedvességkészletével való takarékoság szempontjából a talaj-előkészítést és a vetést egy menetben történő direktvetés mutatta a legkedvezőbb képet.

Az alternatív talajművelési rendszereknek a termőhely ökológiai viszonyainak figyelembe vétele mellett gazdaságos termelést kell biztosítaniuk. Ezáltal az ökológiai és ökonómiai szempontból legkedvezőbbben termesztendő növényeket kell az adott termőhely vetésszerkezetébe bevonni. Mindezen törekvéseket – takarékos és kímélő módszerek alkalmazása – úgy kell megvalósítani, hogy a növénytermesztési tevékenység kockázatát csökkentsék.

Vizsgálatainkat a Jász-Nagykun-Szolnok megyében található mintaterületen, Kenderes határában végeztük. A kísérlet talajtípusa réti-csernozjom, ahol 2011-ben talajminta-vételezés és bővített talajvizsgálat történt. A tenyészedőszak során talajjellenállás és talajnedvesség méréseket végeztünk több alkalommal (alpművelés után, vetés előtt, kelés után, intenzív növekedésben, virágzásban és a szemtelítődés időszakában). A vizsgált kísérleti parcellákra elkészítettük az ágazati költség-jövedelem vizsgálatokat. A költségek részletes számbavétele mellett kalkuláltunk az árbevétellel és a támogatásokkal, valamint meghatároztuk a legfontosabb gazdasági mutatókat (költségarányos jövedelmezőség, költség szint, önköltség, fedezeti pont stb.). A szántásos és lazításos technológia változat alpművelési költségéből származó megtakarítás meghatározását követően beruházás megtérülési vizsgálatokat végeztünk.

Az általunk vizsgált két talajművelési változat közül a nedvességtakarékos (lazításos) alpművelés 37%-kal (1,6 t/ha) nagyobb termést eredményezett. A lazító beruházás megtérülési számításai során kedvező képet kaptunk a megtérülési idők vizsgálatánál. Amennyiben 100 hektárt lazítunk meg a következő 10 évben 6 év múlva térül meg, 200 hektárnál 3 év múlva, 300-400 hektár lazításnál 2 év múlva, 500 hektár lazításánál 1 év múlva fog megtérülni a munkagép.

EURÓPAI UNIÓS PÁLYÁZATOK MEGVALÓSÍTÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE A KUMÁNIA KISÚJSZÁLLÁSI GYÓGY-ÉS STRANDFÜRDŐ TÜKRÉBEN

Szerző: Bálint Andrea, MA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

A turizmus az egész világ gazdaságában egy nagyon jelentős húzó erővel rendelkező ágazat, amelynek fontosságát a XXI. században már a komoly természeti kincsekkel rendelkező Magyarországon is felismerték. Nemcsak a magánszférában, hanem az önkormányzatok gazdasági életében is fontos, hogy hatékonyan tudják kihasználni az idegenforgalomból adódó lehetőségeket, ehhez azonban sok helyen nem adottak, vagy már elmaradtak a körülmények.

Azáltal, hogy hazánk 2004. május 1-én csatlakozott az Európai Unióhoz, kulcsot kapott a fejlesztés, és a fejlődés kapujához. A pályázatok, amelyek ezeknek a céloknak az eszközei, kiterjednek a gazdaság szinte minden ágára az aktuális gazdasági programtól függően. A 2007-2013-ra vonatkozó gazdasági terv egyik fő prioritása a gazdaság élénkítése, és ezen belül is nagy hangsúlyt kapnak a turisztikai beruházások. A pályázati rendszerben azonban hamar eltéved az érdeklődő, így dolgozatom egyik fő célja az, hogy elhelyezzem az önkormányzatokat is érdekelté tevő Regionális Operatív Programokat a rendszer útvesztőjében.

A beruházások azonban nem valósulhatnak meg pusztán önerőből, főleg nem a mostani gazdasági válság idején. Az önkormányzatok között is aligha lehetne olyat találni, amely elnyert pályázatához az önerőt saját forrásból tudná finanszírozni. A külső forrás bevonására azonban több lehetőség is van, amelyből egyet, az önkormányzati költségvetés kibocsátást részletesen bemutatok a dolgozatomban.

A kutatásom fő célja az, hogy bemutattassam, hogy egy észak-alföldi kisváros, Kisújszállás turisztikai beruházása hogyan valósult meg, és vizsgáljam a 2012 májusától 2012 augusztusáig tartó működés tapasztalatait, amelyek alapot adhatnak a hosszú távú tervezéshez. A dolgozat elemzését az Állami Számvevőszék Kutató Intézetének 2010 júniusában elkészült, A turisztikai fejlesztések állami támogatása térségi és nemzetgazdasági szintű hatékonyságának vizsgálata című kutatás szolgál alapul.

A ZEMPLÉNI TÁJEGYSÉG ÉS KÖRNYÉKÉNEK FEJLESZTÉSE KÜLÖNBÖZŐ TURISZTIKAI ESZKÖZÖKKEL

Szerző: Boglyasovszky Andrea, BA III. évfolyam

Konzulens: Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

Az utóbbi évtizedekben a turizmus a világ egyik legdinamikusabban fejlődő gazdasági ágazata lett. Nagyon sok embernek az utazás az életforma részévé vált, így fontos ismerni az igényeiket, érdeklődési körüket. Figyelembe véve azt a tényt, hogy a Zemplénben és környékén ez idáig még nem valósult meg korcsoportokra bontott utak szervezése, úgy gondoltam szükségszerű lenne ez a hiánypótlás. TDK munkámban azt tűztem ki célul, hogy egyes korosztályok számára szervezett utakat hozok létre, mely érdeklődésüknek megfelelő programokat tartalmaz. Azért, hogy a célkitűzéseimet megvalósítsam, 7 szervezet utat készítettem el, a korosztályok vélhető érdeklődési körének, valamint jellemzőiknek megfelelően.

Számos katalógust, prospektust, könyvet és honlapot áttekintve, kialakítottam egy olyan javaslatot, amely a csoportoknak ajánlott látnivalókat, érdekességeket tartalmazza. Ezt követően készítettem el a „túracsomagokat”. Minden túrához költségeket rendeltem, és kialakítottam azt az árat, mely véleményem szerint kedvező a turisták és a különböző szolgáltató egységek számára is.

Mivel magam is Zempléni lakos vagyok, itt nőttem fel ezen a vidéken, ezért tudom, hogy milyen értékeket rejt, így különleges elemeket is beépítettem az utakba. Sokszor előfordul, hogy egy-egy csoport, vagy általános iskolás osztály megfordul ezen a környéken, de ők is csak a Rákóczi-várra és a Református Kollégiumra koncentrálnak, ezen kívül azonban nem igazán foglalkoznak más érdekességgel. Nagyon sok belföldi nem ismeri saját hazáját, és ezen szeretnék javaslataimmal segíteni.

Kombináltam a táj szépségét, a környezet irodalmi, iparművészeti, természeti és történelmi értékeit valamint egyedi dolgait. A „túrák” segítségével, bemutathattam a terület sokoldalúságát.

A korosztálycsoportos lebontás azért lehet hasznos, mert így célzottan érhetők el az egyes csoportok. Próbáltam olyan programokat beleírni az utakba, melyek felejthetetlen élményt nyújtanak az idelátogatók számára. A XXI. század turizmusa elképzelhetetlen egyedi szórakozási élmények és különleges szórakozási lehetőségek nélkül.

Minden korosztály nagyon fontos, de a gyerekek kifejezetten, mivel ha számukra olyan pozitív és felejthetetlen emléket tudunk biztosítani - ami egész életüket végigkíséri - biztosan többször vissza fognak a Zemplénbe látogatni. Az is előfordulhat, hogy ha majd felnőnek, szülőként visszatérnek majd, és saját gyerekeikkel vesznek részt másfajta programokon.

Én úgy vélem a szervezett utak kitérési lehetőséget is biztosítanak a térség számára, mivel tény, hogy ez egy gyönyörű, háborítatlan természet, de ma még elmaradott infrastruktúrával rendelkezik.

KERÉKPÁROS TURIZMUS A TISZA-TAVI RÉGIÓBAN

Szerző: Cserős Ádám, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár

A kerékpáros turizmus Európa-szerte a leggyorsabban és leglátványosabban fejlődő turisztikai szegmens. Ezt a kerékpárosok számának ugrásszerű növekedése mellett a sorra nyíló kerékpárboltok, szervizek, és folyamatosan épülő kerékpárutak nagyon jól bizonyítanak, mely igaz Hazánkra is.

Bár tőlünk nyugatra már nagyobb hagyománya van a kerékpározásnak, illetve a kerékpáros turizmusnak, az Európai Unióhoz csatlakozva viszont számunkra is egy sor olyan lehetőség nyílt meg, hogy kerékpárutak építése mellett a kerékpározást népszerűsítsük.

A Tisza-tavi turizmus fejlesztői ezt kihasználva olyan mintaszerű dolgot hajtottak végre eddig, és ez a munka még korántsem ért a végéhez, mely az ország más turisztikai régiói figyelmét is felkeltette.

Dolgozatom célkitűzése az, hogy ezeket a megvalósult fejlesztéseket illetve a jövőképet bemutassam, melyhez a szakirodalmi források mellett három szakember véleménye is segítségemre volt. A három szakember más és más területen dolgoznak a Tisza-tavi turizmus fejlesztésében, így megismerhettem, hogy szolgáltatóként milyen lehetőségeket lehet kihasználni a fejlődés érdekében, vagy a Turizmusfejlesztő Egyesület elnökeként milyen feladatokkal kell megbirkózni, de megtudtam azt is, hogy a két statisztikai régió és négy megye határán való elhelyezkedés milyen bürokratikus problémákat vet fel, azokat miként lehet áthidalni.

A jövőkép bemutatásánál nem törekszem csak a Tisza-tó partján történő kerékpározásra, mivel a Tisza-tavi turisztikai régió egyik célja a „szomszédságban” lévő ökoturisztikai jelentőséggel bíró helyszínek összekapcsolása: így valósul meg a jövőben, remények szerint, hogy Poroszlótól Hortobágyig, onnan pedig Debrecenig, vagy Berekfürdő érintésével Karcagig, netalán Szolnokig lehessen kerékpározni. Ezzel az ország legnagyobb kerékpáros túraútvonal hálózata születhetne meg, mely várhatóan meg is fog születni, mert az igényen felül források is vannak, vagy lesznek hozzá.

A FACEBOOK, MINT TÖMEGKÖZVETÉSI ÉS MARKETINGKÖZVETÉSI ESZKÖZ

Szerző: Egri Dorottya, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Varga Levente, tanársegéd

Dolgozatom témája az egyik legnépszerűbb közösségi oldal, a Facebook felhasználói szokásainak elemzése, ezen kimutatások vizsgálata után, a céges felhasználók szokásainak elemzése.

A kutatásomhoz a legmegfelelőbb eszköznek a kérdőíves vizsgálatot tartottam. Egyéni felhasználók esetében 100 főt választottam ki a Facebook közösségi oldalon véletlenszerűen, míg a céges felhasználók esetében 50 vállalkozásnak küldtem el a kérdőívemet. A kiértékelés során statisztikai tanulmányaimat vettem alapul, törekedtem ábrák segítségével könnyen szemléltetőbbé tenni a vizsgálatomat.

Azért ezt a területet választottam, hiszen úgy vélem, hogy ma az emberek, cégek nagy része az internet segítségével bonyolítanak le megannyi feladatot, tranzakciót, levelezést. A Facebook közösségi oldal, pedig megannyi kommunikációs funkciót tömörít egymagában, hogy talán ezért lett ez a legnépszerűbb és eddig leghosszabb életű közösségi oldal. Az oldal segítségével képesek vagyunk levelezni, chatelni, videotelefonálni, reklámozni, alapítványoknak segíteni.

Kutatásom magyarországi felhasználókra terjedt ki. Magyarország a több mint 4,2 millió felhasználójával a 40. helyet érte el a világ Facebook felhasználóinak rangsorában. A hölgyek használják nagyobb arányban az oldalt, a felhasználók átlagéletkora 32 év és napi több mint 2 órát töltenek az oldalt böngészve. A reklámokat, kommunikációs szokásokat is vizsgáltam dolgozatom során, ebbe az esetben is próbáltam a hölgyek és az urak szokásait külön-külön vizsgálni, majd összevetni az eredményeket.

A hirdetési, reklámozási szokásokat vizsgálva és ezeket kiértékelve jutottam el a céges felhasználók szokásainak elemzéséig, ugyanis az eredményekből és tapasztalatokból azt szűrtem le, hogy a cégeknek ez egy kiváló hirdetési felület lehet.

Nagyon különböző vállalkozásoktól kaptam válaszokat, így az eredmények is viszonylag eltérőek, de egy valami közös, ezek a vállalkozások felismerték az oldal adta ingyenes, nagy tömegeket megmozgató reklámozási lehetőséget, így ha már az oldalra regisztráltak élnek is a publikálás lehetőségével.

A legfőbb következtetésem tehát az, hogy ma hazánkban hatalmas létszámban használják az oldalt, kortól, nemtől függetlenül, élnek az oldal adta lehetőségekkel, reklámokkal, hírekkel. Éppen ezért látom szükségesnek, hogy egy cég, aki ismerté szeretne válni, vagy bővíteni a vásárlói körét, érdemes, hogy az oldalon szerepeljen. Kutatási eredményeimmel a fenti állításaimat kívánom alátámasztani.

INTENZÍV SPÁRGATERMESZTÉS BERUHÁZÁSÁNAK ÜZLETI ELEMZÉSE

Szerző: Erdős Zsuzsa, MSc II. évfolyam
Konzulensek: Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár
Dr. Zsombik László, adjunktus

A spárga (*Asparagus officinalis*) Magyarországon kevésbé ismert, de a világ bizonyos részein, főleg Nyugat-Európában nagyon népszerű és kedvelt zöldségnövény. Tudományos kutatások bizonyítják, hogy a benne lévő vitaminok és antioxidánsok miatt jótékony hatása van az emberi szervezetre, segít egyes betegségek megelőzésében és gyógyításában is.

Dolgozatom célkitűzése az, hogy az intenzív spárga termesztés vizsgálatával meghatározzam, hogy milyen gazdasági viszonyok között lehetne gazdaságos Magyarországon a termesztése. Ezen számítások elkészítéséhez és számszerűsítéséhez ad segítséget a stratégiai és a különböző üzlet tervek elkészítése.

A téma feldolgozása során a lezajló folyamatok vizsgálatát mátrixok és analízisek felhasználásával vezettem le. Előzetesen elkészítettem a beruházás üzleti tervét, melyben a bevétel és a költség adatokat számítottam ki a 2012-2021-es periódusra vonatkoztatva. A Külső- és Belső Faktor Értékelő Mátrixok számszerűsítésén túl, az üzleti terv részeként elkészített dinamikus beruházás-gazdaságossági vizsgálatok is alátámasztják az intenzív termelés gazdaságosságának lehetőségét.

A primer és szekunder adatgyűjtést, valamint a számítások elvégzését követően megállapítható, hogy a spárga telepítési és beruházási költsége igen magas. Egy 20 hektáros terület telepítési és egyéb költségei elérhetik akár a 150 millió Ft-ot is. Ezen összegbe a telepítési költségen felül, a működéshez elengedhetetlen speciális gépek, berendezések beszerzése, illetve az épületek létrehozása is beletartozik.

Dolgozatomban arra törekedtem, hogy a bevétel és költség adatokat a lehető legpontosabban tervezzem meg. Ebben voltak segítségemre a DE AGTC KIT Nyíregyházi Kutató Intézet, valamint a DE AGTC KIT Pallagi Kísérleti telepeken dolgozók. A spárgatermesztés költség-, hozam és bevétel adatait a telepek kísérleti ültetvényeinek adataiból merítettem.

A JUST-IN-TIME ALKALMAZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI ÉS TAPASZTALATAI

Szerző: Fodor Szilvia Mirjam, MA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Nagy Lajos, adjunktus

A hazánkban is jelen lévő multinacionális cégekkel kapcsolatban a vélemények megosztottak abban a tekintetben, hogy e cégek jelenléte pozitív, avagy negatív hatással van-e a hazai gazdaságra. Vitathatatlan tény azonban, hogy a multinacionális cégek megjelenésével behozott termelési rendszereket a termelés jellegétől függően a magyar cégek is kénytelenek bevezetni, ha versenyképesek akarnak maradni az adott iparág piacán. Ezen rendszerek bevezetése a hazai cégknél lehetőséget biztosít egyrészt a hatékonyabb és gazdaságosabb működésre, másrészt arra, hogy a nagyobb multinacionális cégek ellátási láncába is bekapcsolódhassanak. Ezen felül az említett termelési rendszerek különböző megoldásokat is kínálnak a készletezési problémák kezelésére.

A készletek nem megfelelő nyomon követése illetve adatainak nem megfelelő rögzítése jelentős problémákat okoz a vállalat, azon belül a logisztika, a vevői tervezés, a beszerzés, a raktározás vagy a szállítmányozás számára, a felmerülő többletköltségeket nem is említve. Ezért választottam dolgozatom témájaként a készletfigyelés standardizálását és a készletek optimalizálását.

A SZÁGULDÁS Kft. megalapozott számítások alapján határozza meg a vizsgált termékének gyártásához szükséges kanban-kártyák számát illetve standard szabályozása van a készletszintjének pontos nyomon követésére. Mindennek ellenére a gyakorlatban mégis jelentős eltérések tapasztalhatóak a vélt illetve a valós készletszintekben, melyek a standard eljárások figyelmen kívül hagyására vezethetőek vissza. Dolgozatomban elvégzem a teljes folyamatszabályozás elemzését és bemutatom azokat a kulcsfontosságú problémaforrásokat, amelyek a további hatékonyságnövelés gátját képezik.

KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATOK FINANSZÍROZÁSA A BUDAPEST BANKON KERESZTÜL

Szerző: Guba Dóra, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Tarnóczy Tibor, egyetemi docens

A kis- és középvállalatok kiemelkedő szerepet töltenek be a gazdaságban. Ezt mutatja az a tény is, hogy az EU-ban és Magyarországon is a működő vállalatok több mint 99%-a a kis- és középvállalati szektorba tartozik. Ez a szektor foglalkoztatja az alkalmazottak nagyjából kétharmadát, valamint jelentős hányadot képvisel az árbevétel és a hozzáadott érték létrehozásában. Mindezekből kifolyólag a helyzetükben bekövetkezett változás a mindennapi életre is hatással van. Ezért választottam a tanulmányom központi témájának a kis- és középvállalatokat.

A dolgozatom során a kkv szektor működését, tevékenységét jellemző tulajdonságokat szeretném ismertetni, valamint a számukra elérhető finanszírozási forrásokat megvizsgálni. A dolgozatom második felében bemutatom a Budapest Bank vállalati hitelkonstrukcióit. Zárásul pedig egy építőipari vállalat hitelezéséhez szükséges elemzést szemléltetek.

A kis- és középvállalatok tulajdonosai a legtöbb esetben egyben vezetői szerepkört is betöltenek. Ők irányítják, menedzselik a cégeiket, így nagy felelősség hárul rájuk. Sok problémával kell szembenézniük, megküzdeniük. Működésüket többnyire alacsony sajáttőke- ellátottság jellemzi, ami likviditási zavart okozhat. Mindezek mellett a méretükből kifolyólag gyenge alkupozícióval rendelkeznek. A finanszírozási problémák megoldására a piac sok lehetőséget kínál, azonban a kis- és középvállalatok a magas költségek miatt csak kevés alternatíva közül választhatnak. Az egyik legelterjedtebb ilyen forrás a bankhitel és a kereskedelmi hitel. Ezekon kívül még lehetőség van faktoringra, lízingre, tulajdonosi kölcsönre, kockázati tőkések bevonására és belső finanszírozásra.

A Budapest Bank tevékenysége során az elégedett ügyfélkör kialakítását, megtartását és bővítését tekinti elsődleges feladatának. Ennek érdekében folyamatosan költ különböző fejlesztésekre, innovatív tevékenységekre. A Bank által kínált hitelkonstrukciók széles skálán mozognak, így a vállalati ügyfelek a számukra legelőnyösebbet választhatják ki. A Bank a hitelezés előtt az ügyfél teljes gazdasági helyzetét megvizsgálja, aminek a legfontosabb szempontjai a következők: az adott iparág piaci helyzete, a vállalat tulajdonosi struktúrája, tevékenységnek köre, az elmúlt két év adatai alapján a vállalat rövid és hosszú távú fizetőképessége és jövedelmezőségi helyzete.

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS FENNTARTÁSÁBAN MŰKÖDŐ ALAPFOKÚ
OKTATÁSI, OKTATÁSI-NEVELÉSI INTÉZMÉNY RENDSZERÉNEK 2011-ÉVI
ÁTSZERVEZÉSE – AZ ÁTSZERVEZÉS AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSÁRA
GYAKOROLT HATÁSAI, EREDMÉNYEI**

Szerző: Jászai Dániel, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

Nyíregyháza az elmúlt évek során kilátástalan adósságspirálba keveredett (szállítói tartozás, növekvő forgóeszköz, beruházási hitel, deviza kötvény állomány) Az oktatási intézményrendszer dolgozatomban bemutatott átszervezése, a pénzügyi válság leküzdésének egyik fontos eleme.

A város oktatása, a legnagyobb gazdasági, szervezeti, HR alrendszer is egyben.

A rendszert meghatározó elemek: fogyatkozó gyereklétszám, nem megfelelő hatékonyságú infrastruktúra, csökkenő állami támogatás, valamint, hogy növekvő saját forrás bevonásával kell ellátni a feladatokat.

Dolgozatom első részében bemutatom, miként jutott csőd közeli helyzetbe a város 2010-re. Ez követően elemzem az önkormányzat adósságszolgálatát/eladósodottságát, likviditási helyzetét, valamint a 2010-es év pénzforgalmi mérlegén keresztül a bevételek és kiadások alakulását. A feladat ellátási rendszerrel kapcsolatban bemutatom a 2011 évi költségvetésbe tervezett állami támogatás alakulását. Az oktatási rendszer átszervezés előtti (2010) az alatti (2011) valamint az utáni (2012) intézményi rendszer felépítését, finanszírozását és a megvalósított átalakítás eredményét. Látható, hogy az átszervezés eredményeként hatékonyabb, a törvényi előírásoknak megfelelő feladat ellátási rendszerre tértek át, amely jelentős megtakarítását eredményezett.

2013. január 1-jétől az óvodák kivételével általános szabályként állami fenntartásba kerülnek az oktatási intézmények, tehát az állam a fenntartó feladatokat átveszi az önkormányzatoktól, ugyanakkor a 3000 főnél népesebb települések önkormányzatai dönthetnek úgy, hogy az intézmények működtetését továbbra is vállalják. Nyíregyháza önkormányzata döntött: a jövőben is működtetni kívánja az oktatási rendszerét.

Véleményem szerint a döntően 2011-ben végrehajtott szervezeti, finanszírozási átalakításokkal az önkormányzat kedvezőbb helyzetből várhatja a 2013-as évet (immár az új működtetői szerepkörében), amely az új állami fenntartású iskolarendszer indításának, ma még nem teljesen belátható, buktatókkal teli éve lesz.

AMI A PÉNZNÉL IS TÖBBET ÉR – AZ IT CÉGEK SPECIÁLIS FINANSZÍROZÁSÁNAK HAZAI ESETEI

Szerzők: Jenei Anett, MA II. évfolyam

Ványi Bernadett, MA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, adjunktus

Az elmúlt évtizedben átalakult az infokommunikációs technológia, és az internetalapú szolgáltatások elterjedésével egy úgynevezett harmadik generációs társadalom alakult ki, amelyben már új fogyasztói szükségletek jelentek meg.

Ezeknek az igényeknek a kielégítésére új típusú szolgáltatásokat nyújtó vállalatok jöttek létre, amelyek a digitalizálódott világban egyre nagyobb sikereket érnek el. Az IT (information technology) cégek térhódításával a köztudatban is egyre ismertebbé vált a kockázati tőke típusú finanszírozás, amely abban tér el a hagyományosnak tekinthető belső finanszírozási módoktól, hogy nemcsak tulajdonosi tőkét biztosít a portfólióvállalatnak, hanem a befektető aktív közreműködése során szakértelmét és kapcsolati hálóját is rendelkezésére bocsátja. Dolgozatunk általános célkitűzése, annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy mitől értékesebb a hagyományos tőkefinanszírozás formájától a kockázati tőke. Hipotézisünk szerint az IT cégekkel kapcsolatos tőkefinanszírozás sikerének kulcsa a befektető hozzáadott értéke, amely iparági szaktudásának, befektetői tapasztalatának és kapcsolati hálójának rendelkezésre bocsátása által valósul meg.

Dolgozatunkban esettanulmányokon keresztül, kvalitatív módszerek alkalmazásával, a befektetések főbb jellemzőinek megragadásával nyújtunk átfogó képet az Insider Startup Adatbázisából kiválasztott, három IT ágazatban működő, különböző vállalati életszakaszban lévő társaságok kockázati tőkével való finanszírozásának hozzáadott értékéről. A vizsgált vállalatok vezetőivel készített személyes mélyinterjúkra, éves beszámolókra, illetve a magyar és nemzetközi sajtóban megjelent forrásokra támaszkodva készítettük el tanulmányainkat, amelyekben a befektetés szereplőinek bemutatása után a kockázati tőke-befektetés jellemzőit, okait, kilátásait ismertettük. A társaság működését vizsgálva kiemelt figyelmet fordítottunk a befektetés értékteremtő mechanizmusára. Dolgozatunk készítése során korlátozó tényezőt jelentett, hogy a befektetések adatai nem nyilvánosak.

Az esettanulmányok alapján megállapítottuk, hogy hipotézisünk helytálló, mivel minden vizsgált vállalat esetében beigazolódott, hogy a kapott tőkénél sokkal nagyobb jelentőséggel bír a befektető személyisége és az általa biztosított szemlélet, tudás, tapasztalat és kapcsolati háló.

ADOTT CSALÁDI GAZDASÁG TEVÉKENYSÉGÉNEK KOMPLEX GAZDASÁGI ELEMZÉSE

Szerző: Kabai Zsófia, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Szöllösi László, adjunktus

A mezőgazdaság jelentős hagyományokkal rendelkezik Magyarországon; mezővárosi származásomnak és egyetemi tanulmányaimnak köszönhetően része életemnek. Dolgozatomban egy eddig nem következetes tervek alapján gazdálkodó családi vállalkozás 2012-es munkálataihoz készítettem kalkulációt. A gazdaság állattenyésztéssel (juh, szarvasmarha) és sokrétű növénytermesztéssel (káposztafélék, paprikák, szántóföldi ipari, takarmány-, és árunövények és gyümölcsös) foglalkozik. Elemzésemet a 2012-es év adatai alapján végeztem, az évről évre váltakozó vetésszerkezet miatt.

Dolgozatom célkitűzése, az volt, hogy bemutassam a vizsgált vállalkozás költség- és jövedelem viszonyait minden ágazatra, és vállalkozási szinten is, a 2012-es gazdasági évre vonatkozóan. Célkitűzésemhez hozzátartozott, hogy megvizsgáljam a gazdaság családeltartó képességét is.

Vizsgálataimat részletes adatgyűjtéssel kezdtem, primer és szekunder források felhasználásával, majd a Debreceni Üzementani Iskola által kifejlesztett, oktatásban használt kalkulációs modell segítségével feldolgoztam azokat ágazatonként. Ezt követően ágazati és vállalkozási szinten is értékeltem az eredményeket. Végül megvizsgáltam a gazdaság családeltartó képességét.

A kalkuláció megmutatja, hogy a gazdaság szintjén az árbevétel 130,4 millió Ft, a termelési értéket növelő egyéb tényezők (támogatások) értéke 15,2 millió Ft. Számításaim szerint a termelési érték így 145,9 millió Ft. A vállalkozás közvetlen termelési költségei 105,1 millió Ft-ot tesznek ki idén, a fedezeti összeg tehát 40,8 millió Ft. A támogatás a termelési érték mindössze 10%-át teszi ki, így a vállalkozás, támogatás nélkül is jövedelmező lenne. Az összes termelési költség 117,5 millió forintot jelentett a gazdaság számára. A nettó jövedelem, amit idén a vállalkozás realizálni tud 28,3 millió forint, amihez jelentős mértékben a paprika félék és a takarmánykukorica járul hozzá, az állattenyésztés azonban csökkenti. A gazdálkodás költségarányos jövedelmezősége mintegy 24,1%, a befektetett eszköz arányos jövedelmezősége pedig 12,4%. Ezen mutatók országos szinten nézve a mezőgazdaság jövedelemtermelő képességét, kedvezőnek tekinthetők. Mindez köszönhető az intenzív kultúráknak, mert ha csak a hagyományos szántóföldi növényeket termesztene, nem számíthatna ilyen jövedelmezőségre.

Összességében tehát kijelenthető, hogy az egyes ágazatok nem feltétlenül jövedelmezőek, azonban a gazdaságot egészként nézve nyereséget termel és a több lábón állásának köszönhetően képes eltartani a családot, míg a fennmaradó összeg fejlesztések megvalósítását is lehetővé teszi.

A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK VALÓS ÉRTÉKEN TÖRTÉNŐ ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEREPE A TŐZSDÉN JEGYZETT VÁLLALATOK KÖRÉBEN

Szerző: Kiss Ágota, MA II. évfolyam
Konzulens: Kondorosi Ferencné dr., egyetemi docens

A számviteli rendszer legfőbb célja és feladata, hogy megbízható és valós képet biztosítson a gazdálkodók vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről a külső és belső környezet számára. Magyarországon e cél megvalósítását a hatályos 2000. évi C. számviteli törvény szabályozza. A számviteli törvény általános indoklása szerint a piaci szereplők igénye, hogy hozzájussanak azokhoz az információkhoz, amelyek döntéseik meghozatalához szükségesek.

Bár az egyes vagyonelemek értékének megállapítási módszereit hivatalosan nem nevesítik a számvitel különálló részterületének, a számviteli mérleg és ezen keresztül a valós kép elkészítésénél mégis nagyon fontos szerepet töltenek be. Hazánkban a számviteli szabályozás klasszikusan a bekerülési értékek alkalmazására épül, azonban nem új keletű törekvés, illetve igény a múltbéli, bekerülési áras értékelés mellett, az aktuális piaci értékek számviteli alkalmazása. Az uniós irányelveknek megfelelően a hazai számviteli szabályozás 2004. január 1-től hatályba léptette és általánossá tette a pénzügyi instrumentumok meghatározott körének valós érteken történő értékelési lehetőségét. Ezzel párhuzamosan a tőzsdén jegyzett vállalatok számára bevezették az összevont (konszolidált) éves beszámolójuk nemzetközi standardok (IFRS) szerinti elkészítésének követelményét.

Dolgozatomban a tőzsdén jegyzett magyarországi székhelyű vállalatok egyedi és összevont (konszolidált) éves beszámolóit vizsgáltam primer kutatás formájában. Elsődleges célom választ kapni arra, hogy a valós érteken történő értékelést a vállalatok milyen mértékben alkalmazzák az egyedi éves beszámolójuk során, az értékelési eljárás alkalmazása hogyan áll kapcsolatban a nemzetközi standardok szerint összeállított konszolidált beszámolójukkal, továbbá az értékelés milyen módon van hatással az eredményre, illetve hogyan változtatja meg a vagyon összetételét.

A pénzügyi instrumentumok valós értékelése a hazai gyakorlatban kezdetleges és sok esetben becsléseken alapul. Eredmény és adóvonzata következtében azonban jelentős hatást gyakorol a vállalatok teljesítményének megítélésére. A közeljövőben a valós érteken történő értékelés a pénzügyi eszközök térnyerése következtében mindenképp jelentős figyelmet érdemel mind a gyakorlati alkalmazás, mind a könyvvizsgálat területén.

AZ ÖNKÖLTSÉGSZÁMÍTÁS GYAKORLATI ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE

Szerző: Kovács Diána, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Fenyves Veronika, adjunktus

Dolgozatom alaptémája az önköltségszámítás rendszerének bemutatása. Témaválasztásom oka, hogy a mai gazdasági környezetben egy termelő vállalat számára nagyon fontos a tevékenységek költségeinek lehető legpontosabb ismerete. Ez az információs igény egyre több gazdálkodó esetében felmerül, hiszen gyakran a versenyképesség megtartásának egyetlen eszköze a költségsökkentés – természetesen bizonyos keretek között. Gyakori kérdés a vállalati tulajdonosok és menedzsment körében: „Hogyan lehetne – ha csak kismértékben is – csökkenteni költségeinket?” Ennek egyik eszköze a tevékenység költségeinek mérséklése, amihez elengedhetetlen annak ismerete, hogy egységnyi termék előállítása mennyibe kerül a vállalatnak, vagyis mennyi annak az önköltsége.

Elsőként a vizsgált téma aktualitásáról olvashatunk, majd az önköltségszámítás elméleti hátterének ismertetése következik, melyben a törvényi szabályozásról, a kapcsolódó alapfogalmakról, az önköltségszámítás formáiról, módszereiről tájékozódhatunk. A gyakorlati alkalmazást egy baromfitenyésztéssel foglalkozó vállalat példáján keresztül ismertetem, melyben a vizsgált vállalat által kidolgozott önköltség-számítási folyamatot, illetve annak eredményeit egy másik, általam kialakított módszerrel hasonlítom össze. A záró részben még egyszer röviden áttekintem az ismertetett önköltség-számítási módszereket és a kapott eredményeket, majd következtetéseim levonása után javaslatokat fogalmazok meg.

Céлом a dolgozat megírásával, hogy ráirányítsam a figyelmet a vezetői információs rendszer, az önköltség meghatározása során nyerhető információk értékére, fontosságára, az egyes költségszámítási módszerek eredményeinek eltéréseire, illetve az eltérések okaira. Ezen kívül egy összetett önköltség-számítási folyamat mélyreható megismerése és megismertetése volt a szándékom, melynek során egyfajta rendszerszemlélet kialakítására törekedtem.

Véleményem szerint a társaság tevékenysége nagyságrendjének megfelelő, jól felépített, reális képet nyújtó önköltség-számítási rendszert dolgozott ki. A jövőre vonatkozó javaslataim egyike, hogy az eddig fel nem osztott általános költségeket is érdemes lenne egy megfelelő vetítési alappal az egyes tevékenységekre terhelni a még pontosabb önköltség kiszámítása érdekében.

„REÁL” SAJÁT MÁRKA FOGYASZTÓI ELÉGEDETTSÉG MÉRÉSE

Szerző: Kristóf Erzsébet, MSc I. évfolyam
Konzulensek: Dr. Popp József, egyetemi tanár
Kovács Sándor, beszerzési vezető

A kereskedelmi márkák egyre nagyobb szerepet játszanak mind a hazai mind a külföldi kereskedelemben. A saját márkák kezdetben kiforratlanok voltak csomagolás és beltartalmi érték tekintetében egyaránt. Napjainkra azonban a kereskedelmi márkák méltó vetélytársává váltak a gyártói márkáknak.

Kutatásom tárgya a vásárlói elégedettségmérés a Reál Hungária Élelmiszer Kft. által készített és forgalmazott „Reál” jelöléssel ellátott termékek segítségével. 2011. szeptember 21-22 és 2012. október 5-6 között kérdőíves megkérdezést folytattam 300 vevő körében Nyíregyházán a Szarvas és Gólya ABC-kben. A 300 fős mintanagyság elemzéséhez a Statistical Package for Social Sciences (SPSS) programot használtam. A többváltozós módszerek közül a faktoranalízist alkalmaztam, továbbá keresztábra és Chi tesztelemzést is végeztem.

A „Reál” saját márká 2001 óta folyamatos fejlődést mutat, a cikkelemszám 2001 és 2012 között 16-ról 614-re emelkedett. Vizsgálatom célja az egyre jellemzőbbé váló kereskedelmi irányvonalak bemutatása, ugyanis a saját márkás termékek növekvő forgalmazásával „kereskedelmi hatalmi erők” jönnek létre a piacon. Felmerésem segítségével e kategória jövedelmezősége javítható, hiszen így megismerhetjük a márká vásárlása mellett szóló fogyasztói érveket.

Dolgozatomhoz kapcsolódóan öt hipotézist állítottam fel. H1: A „Reál” jelölésű termékeket a fogyasztók relatíve olcsónak ítélik meg. H2: A „Reál” jelölésű terméket vásárlók átlagos és/vagy átlag alatti jövedelemkategóriába sorolhatóak. H3: A vásárlói igényesség nincs összefüggésben a vásárló jövedelmével. H4: A hazai fogyasztók választási szempontjai között az ár és a minőség mellett a harmadik helyen a termék származási helye szerepel. H5: Jól elkülöníthető csoportokat találunk a „Reál” termékeket vásárló fogyasztók között.

Dolgozatom eredménye alapján elmondható, hogy a fogyasztók e termék kategóriát relatíve olcsónak ítélik meg és a megkérdezettek többsége a 100 000 Ft feletti jövedelem kategóriába sorolta magát, a saját márká tehát nem elsősorban az alacsony jövedelemmel rendelkező vásárlókat célozza meg. A származás, mint vásárlási szempont negyedik helyen szerepel, vagyis kijelenthető, hogy etnocentrizmus jelenleg nem tapasztalható a kereskedelemben. A fogyasztók pedig konkrét csoportokba sorolhatóak vásárlási szokásaik alapján.

Hipotéziseimhez kereskedői véleménynyilvánítás is kapcsolódik, annak érdekében, hogy még áttekinthetőbb legyen a vizsgálatba bevont „Reál” márká helyzete.

SÜTŐIPARI VÁLLALKOZÁS LÉTESÍTÉSÉNEK GAZDASÁGOSSÁGI ELEMZÉSE

Szerző: Kurmai Viktória, MSc II. évfolyam

Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, adjunktus

A dolgozatomban egy induló pékség üzleti tervét készítettem el, azzal a céllal, hogy meghatározzam, hogy lakóhelyemen gazdaságos-e pékséget létrehozni és üzemeltetni. Meghatároztam, hogy az üzleti környezet és a saját adottságok révén van-e a vállalkozásnak realitása. Célom az volt, hogy meghatározzam a vállalkozás indítás beruházási költségeit (kezdeti tőkeigényét), valamint a működés időszakának bevételeit, költségeit és eredményeit. A beruházás gazdaságosságának értékelését elvégeztem, s ez alapján kiválasztottam a gazdaságos tervváltozatokat. Végül a gazdaságosság legérzékenyebben befolyásoló tényezőit kiértékeltem.

A SWOT analízis során kiderült, hogy a pékség elindításának van realitása, és a korlátozó tényezők alapvetően nem gátolják a sikeres működést.

A beruházásnak 17 millió Ft a kezdeti tőkeigénye, abban az esetben, ha a beruházást saját lakóhelyemen valósítom meg a meglévő épület felújításával és használt technológiai berendezések beszerzésével. A többi tervváltozat (új telephely, új épület, új gépek) elvetendő. Az éves bevétel, mely kizárólag árbevétel 60 millió Ft körül alakul, míg a kiadások közel 52 millió Ft-ot tesznek ki. Így realista esetben mintegy 8 millió Ft pénzügyi eredmény realizálható.

A saját épület felújításával és használt gépekkel történő beruházást választottam. Két finanszírozási formát részesíték előnyben, a saját forrásból történő finanszírozást és a saját forrásból és hitelből történő finanszírozást. Kiemelkedő gazdasági mutatókkal rendelkeznek, ami az alacsony beruházási költségekre vezethető vissza, melyet a saját lakásunk garázsában kialakított üzemhelységgel és használt gépek vásárlásával érek el. Saját forrásból történő finanszírozás esetén a kumulált eredmény 62 millió körül alakul, és a beruházás a 3. évben térül meg. Az NPV értéke közel 39 millió Ft, a tőkearányos jövedelmezőség 45%. 75%-ban hitelből finanszírozott beruházás esetén a kumulált eredmény körülbelül 57 millió Ft, és a 2. évben megtérül a beruházott tőke. Az NPV értéke 37 millió Ft, a megtérülési ráta 98%.

A gazdaságosságot leginkább befolyásolja az értékesítési ár és az elérhető piaci részesedés. Előbbinek 9-10%-os, utóbbinak 15-17%-os csökkenése már kritikussá teszi a megtérülést. Ezen tényezők tervezett értékeinek elérésére mindenképpen törekedni kell.

A beruházásról szóló végleges döntése meghozatalához, a pici részesedés még pontosabb meghatározása érdekében, dolgozatom folytatásaként piackutatás válhat szükségessé. A gazdasági számítások meggyőzőek, a vállalkozás gazdaságos, így a fentiekben ajánlott piackutatás elvégzése után – amennyiben az a tervezett 33%-os piaci részesedés elérését alátámasztja – a pékség elindítása javasolt.

A CONTROLLING MŰKÖDÉSE AZ ÖNKORMÁNYZATOKNÁL; NAGYECSED ÉS FÁBIÁNHÁZA TELEPÜLÉSEKEN

Szerző: Lábás István, MA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

Dolgozatom témájaként egy kisváros (Nagyecsed), és egy község (Fábiánháza) gazdálkodásának az elemző összehasonlítását választottam, melynek időintervalluma 2008-2012 közötti évek, ahol a controlling szerepe kerül az előtérbe.

Napjainkban egyre jobban érvényesül az mondás, hogy az erőforrások szűkössége és a felhasználói igények korlátlanúsága miatt az önkormányzatokat erős célracionalizmusnak kell jellemeznie. Az önkormányzat irányítóinak, vezetőinek feladata a stratégiai célok meghatározása, a tervezés, a döntés, a döntésmegvalósítás operatív irányítása és az ellenőrzése.

A jelenlegi kormány sorozatos törvénymódosításai révén az önkormányzatok működése egyre jobban feladatorientálttá válik. Dolgozatomban bemutatom, hogy ezen módosítások milyen módon is hatnak ki az önkormányzatok működésére.

Hipotézisem hogy a controlling segíti-e a vizsgált önkormányzatokat, annak érdekében, hogy helyes döntéseket hozzanak.

Elemeztem Nagyecsed és Fábiánháza költségvetési adatait, ahol részletesen vizsgáltam, hogy hol következnek be változások, s következtetéseket vonok le. A jelenlegi legfontosabb önkormányzatokat érintő témákkal foglalkozom (eladósodottság, iskolarendszer, önkormányzatok támogatásának változása).

Megvizsgáltam, hogy a jelenlegi állapotok szerint milyen költségvetési kihatásai lesznek az iskola átvételének. Ennek kapcsán kitértem a jelenlegi magyarországi oktatási rendszerre és néhány nagyobb ország oktatási rendszerének a működésére.

Javaslaimba kitértem arra is, hogy mely lépések lehetnek azok, melynek segítségével megváltoztatható lenne az önkormányzatok gazdálkodása, működése, s lehetne egy hatékonyabb fejlődési pályára állítani.

**A SZÁMVITELI TÖRVÉNY ÉS A TÁRSASÁGI ADÓ TÖRVÉNY HATÁSA A
TÁRSASÁGI ADÓ ALAPJÁRA – KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KIS- ÉS
KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOKRA**

Szerző: Licska Péter, MA II. évfolyam
Konzulens: Kondorosi Ferencné dr., egyetemi docens

A Magyarországon működő vállalkozások működése során sarkalatos kérdés a társasági adó alapjának, illetve a ténylegesen fizetendő társasági adó összegének meghatározása.

Dolgozatom témája a társasági adó törvény szerinti módosító tételek hatása az adózás előtti eredményre. Célkitűzésem az, hogy megvizsgáljam, hogy ezek a módosító tételek milyen hatást gyakorolnak a számvittel kimutatott adózás előtti eredményre, illetve ezen keresztül a ténylegesen fizetendő adó összegére. A feltételezésem az, hogy ezek a tételek tovább csökkentik az amúgy sem magas társasági adó alapját.

A célkitűzésem megvalósításához 15 Magyarországon működő kis- és középvállalkozás adatait használtam fel. Az adatokat 5 éves időtartamra gyűjtöttem, annak érdekében, hogy megbízható információt kapjak. Az egyes módosító tételeknél a vállalkozások 5 éves adatait átlagoltam, és így kerültek bemutatásra. A különböző tételek elemzése után összevettem a módosításokat és meghatároztam, hogy a cégek esetében összesen mennyi a nettó módosítás. Ezen kívül fontos kiszámolni, hogy a számított adó összegén mennyit változtatnak a tételek. Továbbá szükséges, hogy az adózási előtti eredmény, illetve a csökkentő, növelő tételek között milyen erősségű kapcsolat mutatható ki. (korreláció)

Következtetésként elmondható hogy az adóalapban további csökkenés következett be a legtöbb vállalkozásnál. Annak ellenére, hogy az adóalap módosító tételek alapvető célja, hogy kiszűrje a kettős adóztatás hatását, illetve a további csökkentések lehetőségét.

A korrelációs számítások eredménye is azt mutatja, hogy az adóalap módosító tényezők nem mindig érik el a kívánt hatásukat.

NYÍRACSÁD ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSÁNAK ELEMZÉSE (2007-2011)

Szerző: Mercs Bettina, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

Egyre többet lehet hallani az önkormányzatok eladósodásáról és gazdasági helyzetük egyre romló tendenciájáról. Évről évre növekedik azon feladatok száma, amelyeket az önkormányzatoknak el kell látniuk, azonban vannak olyan települések, ahol a kötelező feladatok ellátását is alig vagy pedig egyáltalán nem tudják megoldani.

A téma aktualitását bizonyítja, hogy 2011 decemberében elfogadták az önkormányzatokat és működésüket szabályozó új törvényt. Az elfogadott jogszabály átszervezte mind az önkormányzati mind az állami feladatokat. Ezzel egyidejűleg egy új feladatfinanszírozási rendszer jön létre, melynek alapvetően az a célja, hogy Magyarország minden településén biztosítsák az önkormányzati szolgáltatások működőképességét.

Célom az volt, hogy megvizsgáljam az önkormányzat gazdálkodását, annak hatékonyságát illetve a vagyoni és pénzügyi helyzetét. Bemutattam többek közt magyar államháztartás rendszerét, az önkormányzatokról való általános tudnivalókat illetve az általam elemzett Önkormányzat bevételi és kiadási oldalának főbb sajátosságait, likviditási helyzetének és adósságállományának alakulását.

A mérleg adataiból számított mutatók jól jellemzik az önkormányzat vagyoni helyzetét, szinte teljes egészében saját tőkéből finanszírozza a tárgyi eszközeit és készleteit. Ugyan sok beruházás, fejlesztés megvalósítására sor került, mégis likviditási problémákkal küzd. A likviditási problémákat leginkább az okozza, hogy a helyi beruházásokhoz több támogatásra lenne szükség, mint ami rendelkezésre áll az önkormányzat számára.

A bevételek vizsgálatából kiderült, hogy az önkormányzat bevételeinek hangsúlyos részét a személyi jövedelemadóból, gépjárműadóból, illetve költségvetési támogatásokból befolyt bevételek biztosították.

Megállapíthatóvá vált, hogy az önkormányzat kiadásainak nagy részét a támogatások, szociális juttatások nyújtása, a személyi juttatások és dologi és egyéb kiadások tették ki. Nagy terhet jelent az önkormányzat számára a szociális juttatások kifizetése. Emellett a személyi juttatások értékét tekintve is jelentős növekedés következett be, ami a közfoglalkoztatottak számának emelkedésével jár együtt.

Összességében az önkormányzat és az intézmények gazdálkodását a felelősségteljes munkavégzés gazdasági szempontú, takarékos szemlélet, a forrásbővítő lehetőségek kihasználása, a körültekintő feladat-végrehajtás jellemezte.

MAGYARORSZÁG VÁLSÁGKEZELÉSÉNEK TÁRSADALMI VONATKOZÁSAI A VISEGRÁDI NÉGYEK TÜKRÉBEN

Szerző: Mester Eszter, MSc I. évfolyam
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, tanársegéd

2008 szeptemberében egy, az egész világra hatással levő eseménysorozat vette kezdetét. Az Amerikai Egyesült Államokban a 2007 óta kialakulóban lévő ingatlanpiaci buborék kidurrant és ennek következményeként rövid idő alatt egy másodrendű jelzálogpiaci válság alakult ki. A kezdetben még elszigeteltnek látszó probléma világméretűvé nőtte ki magát és a nagy gazdasági világválság óta a legsúlyosabb krízissé vált, amely a világ valamennyi országában érezte hatását.

Tudományos Diákköri Dolgozatom célkitűzése annak vizsgálata, hogy a magyarországi válságkezelő programok hogyan érintették a társadalmat. A válság hatására a magyar gazdasági növekedés visszaesett, az ország elvesztette külföldi befektetői- és piaci bizalmát és egy óriási méretű egyensúlytalanság alakult ki. A kialakult helyzet kezelése érdekében a kormányok válságkezelő intézkedések sorozatába kezdtek, mely intézkedések leginkább érintett szereplői a társadalom tagjai voltak. Dolgozatomban Magyarország gazdasági-társadalmi helyzetét a válság kirobbanása előtt a visegrádi országokhoz hasonlítottam valamint vizsgáltam, hogy milyen intézkedéseket hoztak ezek az országok a válság kezelés érdekében.

A magyar válságkezelő programban tett ígérek és a ténylegesen megvalósuló intézkedések társadalomra gyakorolt hatásának elemzése céljából kérdőíves kutatást végeztem Magyarország egyik leghátrányosabb megyéjében, a dél-alföldi Békés megyében. A vizsgálatom során arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a recesszió ellen tett intézkedések hogyan érintették a társadalmat. A 200 fő által kitöltött kérdőív elemzése során statisztikai módszerekkel igyekeztem összefüggéseket találni a válságkezelő intézkedések által ígértet tett gazdaságot élénkítő cselekvések és a társadalomra kifejtett hatása között.

A kutatás eredmény alapján megállapítható, hogy számos intézkedésnek volt pozitív hatása, míg volt a programoknak olyan része is, ami nem az elvárásoknak megfelelően fejtette ki hatását. A megkérdezettek 1/3-nak segítségre van szüksége ahhoz, hogy alapvető kiadásait fedezni tudja, az emberek jelentős része nem rendelkezik megtakarítással és a társadalom fogyasztási szokásai is megváltoztak. Összességében az a következtetés vonható le, hogy a válságkezelő programok ellenére a lakosság még mindig a 2008-as események kellemetlen hatásai ellen küzd.

A TURISZTIKAI DESZTINÁCIÓS MENEDZSMENT SZERVEZETEK HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE A HAJDÚSZOBOSZLÓI TURISZTIKAI NONPROFIT KFT. PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Szerző: Molnár Szilvia, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Szöllösi László, adjunktus

Az elmúlt évek során a turizmus ágazata jelentősen átalakult a gazdasági, társadalmi és környezeti hatások miatt. Megváltoztak az utazási szokások és a turisták igényei egyaránt. Egyre nehezebb feladat a turisztikai szolgáltatók számára, hogy meg tudjanak felelni a piac igényeinek, illetve lépést tudjanak tartani a versenytársaikkal. Ehhez szükség van egy komplex turisztikai termékre, erős marketingtevékenységre, valamint fontos, hogy a szolgáltatók felismerjék lehetőségeiket. Azonban a gazdasági válság hatása és a turizmus változásai jelentősen nehezítik a szolgáltatók önálló, sikeres piaci fellépését. Éppen ezért mind desztinációs, mind pedig magasabb szinteken szükséges egy sikeres turisztikai irányítási rendszer kiépítése, mely Magyarországon napjainkban is folyamatban van.

Dolgozatom fő célkitűzése, a turisztikai desztinációs menedzsment szervezetek helyzetének értékelése a Hajdúszoboszlói Turisztikai Nonprofit Kft. példáján keresztül. Úgy vélem, hogy egy ilyen jellegű szervezet keretein belül hatékonyabb piaci megjelenésre képes egy-egy desztináció. Célkitűzésem megvalósításához konkrét feladatokat rendeltem: 1) Hajdúszoboszló, mint desztináció bemutatása és értékelése; 2) A Hajdúszoboszlói Turisztikai Nonprofit Kft. működésének bemutatása; 3) Az érintett szakemberek témához kapcsolódó tapasztalatainak és véleményeinek begyűjtése és feldolgozása mélyinterjúk lefolytatásával.

A feladatok elvégzését követően összeállítottam a szervezet SWOT analízisét, amely rávilágít annak erősségeire és gyengeségeire, valamint a külső tényezők okozta lehetőségekre és veszélyekre. A szervezet többek között olyan erősségek birtokában van, mint a szakmai együttműködés megléte vagy a pályázatokon eddig elért eredmények, valamint a még hatékonyabb működést segíthetik a meglévő lehetőségek kihasználása, mint az új, potenciális piacok megléte, vagy a pályázatokon való további sikeres részvétel. Azonban számos belső tényező nehezíti a sikeres együttműködést, így fontos kiküszöbölni a tagok között fennálló ellentéteket, vagy a kommunikáció okozta nehézségeket. Emellett fontos, hogy felismerjék a veszélyeket, mint az erősödő piaci helyzet, vagy a tömegturizmus megjelenésének negatív hatása. Ezek csak néhányak megismert külső és belső tényezők közül.

Vizsgálataim alapján úgy vélem, hogy a versenyképes és fenntartható turizmus megteremtéséhez és fenntartásához elengedhetetlen a desztinációs menedzsment szervezeti rendszer kiépítése, amely jó irányba halad, s kiváló lehetőséget jelent a szolgáltatók számára, azonban még számos változtatásra és új szervezeti szintek kiépítésére van szükség ahhoz, az ilyen fajta turisztikai irányítás gördülékenyen működhessen.

ONLINE ÖKOLÓGIAI MARKETING VIZSGÁLAT, EGY MULTINACIONÁLIS ÉLELMISZERIPARI VÁLLALATNÁL

Szerző: Oláh Krisztina, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Ráthonyi-Odor Kinga, adjunktus

A fenntartható fejlődés, mint a 21. század egyik kulcsproblémája, új kihívásokat teremtett a vállalatok számára. A vállalatoknak vitathatatlan és átruházhatatlan felelősségük van a gazdasági-társadalmi folyamatok átalakításában, melyek keretén belül meg kell találni az egyensúlyt a profitmaximalizálás, a társadalmi elvárás, és az egyre hangsúlyosabb környezeti szempontok között. Ugyan a fogyasztók egyre tájékozottabbak e területen, ám sok esetben mégis hiányos vagy nem megfelelő ismeretekkel rendelkeznek, ezért a vállalatoknak részt kell vállalniuk a fogyasztók minél szélesebb körben és hitelt érdemlő módon megvalósuló tájékoztatásában.

Az elmúlt évtizedekben tehát lényeges változások következtek be a vállalatok piaci környezetében, melyhez való folyamatos alkalmazkodás a marketing fejlődését is eredményezte. A vállalati fenntarthatóság kialakulásának hatására a marketing új irányvonala hangsúlyozottan veszi figyelembe a fenntarthatóság három pillérét és ezen irányvonal átültetése megfigyelhető a marketingstratégia és marketing-mix elemek kialakításában is.

Dolgozatom célja egyrészt, a napjainkban egyre hangsúlyosabb környezettudat, környezettudatos magatartás fogalmak dimenzionálása; másrészt az elmúlt három évtizedben megjelenő, megkülönböztető, ökológiai szempontokat messzemenően érvényesítő újfajta marketing irányzatoknak, ezekhez kapcsolódó stratégiáknak és marketing-mix eszközöknek elméletben és gyakorlatban történő alkalmazásának bemutatása. Célom továbbá egy vezető piaci pozícióban lévő multinacionális élelmiszeripari vállalat, a Nestlé, anyavállalatának és hazai leányvállalatának online ökológiai marketingjének összehasonlító vizsgálatát a gyakorlatban tett intézkedéseikre vonatkozóan.

ÚJFEHÉRTŐ ÖNKORMÁNYZATÁNAK DEVIZAHITEL PROBLÉMÁINAK MEGOLDÁSI ALTERNATÍVÁI

Szerző: Pető Dalma, BA IV. évfolyam

Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

Véleményem szerint a világban nagy problémát jelentenek manapság a devizafinanszírozási lehetőségek, ez különösen nehéz egy olyan piaci szektorban, mint az önkormányzatok. Azért nehéz kérdés ez ebben a piaci szegmensben, mert nem folytatnak tulajdonképpen vállalkozási tevékenységeket. Bevételeik nagy része adóból és különféle támogatásokból ered.

A dolgozatom során arra keresem a választ, hogy tulajdonképpen mi az oka az emberek és az önkormányzatok devizahitel állományban történő eladósodásának? Újfehértó csaknem két milliárd forintos adósságállományt halmozott fel mindössze öt év alatt. Az önkormányzat, hogy fizetni tudja a már meglévő hiteleket, ezért különböző működési és folyószámla-hiteleket vett fel. Vajon hogy fog kiszabadulni Újfehértó önkormányzata a hitelspirálból?

Ezt a témakört négy oldalról közelítem meg. Egyrészt bevételek növelésével. Ez nagyon fontos és aktuális téma, hiszen a kormány az Iparüzési adó nagy százalékát, valamint a személyi jövedelemadó helyben maradó részét el kívánja vonni az önkormányzatoktól. A beruházás egy hűtőház létesítése lenne, ahol a mezőgazdászok zöldséget és gyümölcsöket raktározhatnának. Másrészt egy költségcsökkentési módról van szó a továbbiakban, ahol egy korszerű fűtési megoldást mutatok be, ami által csökkenhetne a működési költség. A harmadik alternatíva a hitelek árfolyam rögzítéséről szól, ezek veszélyeiről és költségeiről. Illetve a negyedik megoldás a devizahitelek forinttá történő átváltása, természetesen itt is elemzésre kerültek a különböző kockázatok és veszélyek.

A célkitűzésem az volt a dolgozatban, hogy bemutassam Újfehértó gazdasági helyzetét, illetve adósságállományának csökkentését különböző beruházásokon és alternatívákon keresztül megoldjam, stabilizáljam a gazdasági helyzetet.

Végül pedig arra a következtetésre jutottam, hogy a legjobb megoldás a költség csökkentése és az árfolyamrögzítés. Egyrészt azért, mert egy beruházás rendkívül kockázatos lenne, és végeredményben kevés embernek adna munkát, tehát ez nem számottevő ahhoz képest, amennyi munkanélküli van jelenleg a megyében. A devizahitelek forintra történő átváltását pedig azért nem tartom megfelelőnek, mert ez hatalmas költségekbe kerülne, és különféle kockázati tényezőket is tartalmaz. Tulajdonképpen ezt a megoldást tehát teljesen elvettem, ez a legrosszabb megoldási alternatíva. Maradna tehát a lehetőségek közül a beruházás, az árfolyamrögzítés, és a működési költségek csökkentése. Ha egy rangsort kellene felállítani, akkor az első helyen véleményem szerint a működési költségek csökkentése állna, majd ezt követné az árfolyamrögzítés, de akár mind a kettőt meg lehetne valósítani párhuzamosan. Végül pedig, ha a gazdasági helyzet stabilizálódna, akkor a beruházást is meg lehetne valósítani, amihez későbbiekben egy feldolgozó üzem is tartozna. Ezáltal körül-belül 50 embernek biztosítana állást ez a beruházás Újfehértón.

DEVIZA ÉS FORINT ALAPÚ JELZÁLOGHITELEK AZ ÁRFOLYAMGÁT ÉS A VÉGTÖRLESZTÉS TÜKRÉBEN

Szerző: Sepsi Barbara, MA I. évfolyam
Konzulens: Dr. Fenyves Veronika, adjunktus

A fogyasztói társadalom kialakulásának köszönhetően a meglévő javak gyorsan elavulttá válnak, élettartamuk lerövidül így az emberek újabb jószágokat vásárolnak. Ezt a fogyasztás nem tudja minden háztartás a megtakarításaiból fedezni, ezért különböző pénzügyi szervezetektől igényelnek hitelt.

Számos hitelintézet széles termékskálájából választhatunk, ha hitelt szeretnénk igényelni. Ezek közül én egy magyarországi hitelintézet hitelkonstrukcióit választottam alapul. Dolgozatomban egy forinthitelt és két deviza alapú hitelt vizsgáltam. A hitelek alaptulajdonságai (felvétel időpontja, felvett összeg, futamidő, folyósítás módja, hitel fedezete, törlesztő részlet kiszámításának módja, kamatperiódus, előtörlesztés lehetősége) megegyeztek, hogy az összehasonlíthatóság biztosított legyen. A deviza alapú hitelek esetében a svájci frank és az euró alapú hitel került összehasonlításra egymással, illetve egy forinthittel. Azért ezt a két devizát választottam alapul, mert jelenleg hazánkban a deviza alapú hitellel rendelkező ügyfelek legtöbbje ebben a két devizában adósodott el.

Dolgozatom arra a kérdésre keres választ, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben, melyik hitel, milyen igénybevétele volt kedvezőbb egy adós számára a törlesztett összegek és a fennálló tartozások tükrében. Ezenkívül javaslatot teszek arra, hogy a nehéz helyzetbe került adósoknak érdemes-e igénybe venni az árfolyamgát és a végtörlesztés nyújtotta segítséget.

Elemzéseim során vizsgáltam az árfolyamváltozás havi törlesztő részletre, fennálló hitelösszegekre és az eddig törlesztett összegekre gyakorolt hatását. Vizsgálataimat 2005. július 1-je és 2012. október 1-je közötti időszak adatai támasztják alá.

A forinthitel állandóságával szemben a deviza alapú hitelek kedvezőbb konstrukciója és változékonysága áll. Egyértelműen megállapítottam, hogy a svájci frank alapú hitel kezdetben kedvező konstrukciói a közepesen változékonny árfolyamváltozás hatására a legdrágább hitellé vált. Az euró alapú hitel, a vizsgálatok alapján, a forinthitelnél és a svájci frank alapú hitelnél is kedvezőbbnek bizonyult. Az állam által nyújtott árfolyamgát akkor kedvező, ha csak átmeneti fizetési gondok merültek fel a törlesztés adott időszakában és a jövőben biztosított a jobb pénzügyi helyzet. A végtörlesztés lehetősége volt a legkedvezőbb megoldás a deviza alapú hitel kiváltására, amennyiben az adósok ezt saját forrásból tudták finanszírozni, nem pedig egy másik (esetlegesen drágább) forinthitel felvételével.

SAJÓSZENTPÉTER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDÁLKODÁSÁNAK ELEMZÉSE (2007-2011)

Szerző: Takács Henrietta, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

Dolgozatom témájául lakóhelyem – egy Borsod–Abaúj–Zemplén megyében található kisváros – gazdálkodásának bemutatását választottam. A vizsgált időszak az elmúlt öt évet öleli fel.

Magyarország önkormányzati rendszere az 1989-1990-ben lezajlott rendszerváltás óta folyamatos változáson megy keresztül, hiszen a szocialista tanácsrendszert felváltó fragmentált többszintű önkormányzati rendszer bevezetése nem ment egyik percről a másikra. Az 1990. évi LXV. törvény teremtette meg a jelenleg is működő rendszer alapjait, azonban a jelenlegi Kormány törvényalkotó kedve ezt is utolérte és a rendszer reformjaként megalkotta a 2011. évi CLXXXIX. törvényt, melynek egyes elemei már ez év január 1-től érvényesek, a teljes jogszabály azonban csak 2013. január 1-én lép hatályba. Ezzel a helyi önkormányzatok működése alapjaiban változik meg. A változtatásokra az önkormányzatok rossz gazdálkodása, a rendszer nagymértékű eladósodottsága adott okot.

Ez utóbbi ösztönzött arra, hogy a témával foglalkozzam. Célul tűztem ki, hogy megvizsgálom Sajószentpéter Város Önkormányzatának gazdálkodását és a felállított hipotézisemet, miszerint az adott város is az eladósodott, rossz pénzügyi helyzettel rendelkező települések sorát gyarapítja, megcáfoljam.

Dolgozatom első felében az államháztartás és azon belül a helyi önkormányzatok rendszerének bemutatására törekedtem a jövő év elejétől érvényes változások tükrében. Ezután Sajószentpéter város és az Önkormányzat jellemzését végeztem el elhelyezkedése, népessége, története és intézményi rendszere tekintetében.

Az elemzés során dinamikus viszonyszámok, középértékek és célzott mutatószámok segítségével vizsgáltam meg az Önkormányzat feladatellátásának alapjául szolgáló vagyonának alakulását, az elmúlt években kialakult pénzügyi helyzetét mind rövid, mind hosszú távra vonatkoztatva, valamint a működése során képződött bevételeinek és teljesített kiadásainak alakulását és az ezek különbségeként képződött pénzmaradványát.

A vizsgálatok során arra a következtetésre jutottam, hogy az Önkormányzat gazdálkodása nem a jó úton halad, pénzügyi helyzete nagyon megromlott, melyet az is mutat, hogy felkerült a legeladósodottabb önkormányzatok 100-as listájára. Ezek alapján a felállított hipotézisemet nem sikerült megcáfolni, az helytállóan bizonyult.

A VERSENYKÉPESSÉG ÉS A PÉNZÜGYI POZÍCIÓ VÁLTOZÁS ELEMZÉSE A TEJIPARBAN

Szerző: Tálás Dorisz, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Rózsa Andrea, adjunktus

A tejipar az élelmiszeripar egyik ágazata, amelynek jelentős nemzetgazdasági szerepe megmutatkozik abban, hogy az elmúlt években a lakossági kiadások 20-25%-át tette ki az élelmiszerre és alkoholmentes italokra fordított pénzösszeg.

Dolgozatom célja az volt, hogy összehasonlítsam a vezető tejipari vállalatok versenyképességének pénzügyi szempontú és versenyképességi definíció alapján történő elemzési eredményeit. Ennek vizsgálatát a tejipari ágazat jelentősége, illetve az érdekes kutatási eredményeket előrevetítő kirívóan magas koncentráció és a gazdálkodás komplexitása miatt tartottam fontosnak.

Az elemzés elvégzéséhez a 2011-es saját tőke értékek és a termékszerkezet alapján hét „tejtermék gyártása” főtevékenységű, a koncentrációt is jól reprezentáló vállalatot vontam be a vizsgálatba. A Friesland Campina Hungária Zrt., a Sole – Mizo Zrt., a Nádudvari Kft., a Pannontej Zrt., a Tolnatej Zrt., a Minna Zrt. és a Naszálytej Zrt. általam kiválasztott pénzügyi mutatóit elemeztem először, hiszen számos hazai és nemzetközi szakirodalmi forrás alátámasztja, hogy ezek jól használhatóak a versenyképesség méréséhez. Több szerző versenyképességi definícióját áttekintve ezután a Somogyi Márta által megalkotott és a Chikán-Czakó-féle versenyképességi definíciókra támaszkodva, meghatározó tényezőiket pénzügyi alapadatokkal számszerűsítve is megvizsgáltam a kiválasztott hét vállalat versenyképességét. Viszonyítási alapként technikai iparági átlagokat számoltam egyszerű számtani átlagok meghatározásával. Az elemzések során az elmúlt négy gazdasági év adatait használtam az éves beszámolók alapján.

Az adatok alapján az iparágra általánosságban a magas eladósodottság, valamint az ebből fakadó magas pénzügyi kockázati szint kiküszöbölésére való törekvés jellemző, amelyet kivétel nélkül mind a hét vizsgált vállalat a forgótőke-menedzsment hatékonyságának javításával igyekezett elérni. Az elemzésből kiderült az is, hogy a vizsgált vállalatok közül a legmagasabb árbevételű, ezáltal legnagyobb piaci részesedésű két évben is veszteséges, míg a második legmagasabb árbevételű vállalat mind a négy vizsgált évben veszteséget realizált.

Megállapítást nyert az is, hogy a versenyképességi definíción alapuló vizsgálat eredményei finomították a pénzügyi mutatókon alapuló eredményeket, és csökkentették a vállalatok közti különbségeket.

A KÖZÉPKORI VASKULTÚRA IDEGENFORGALMI HASZNOSÍTHATÓSÁGA

Szerző: Thiele Balázs, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Kuti István, egyetemi docens

A középkori magyar vaskultúra hosszú múltra tekint vissza hazánkban. Számos régészeti feltárás, amely során több ipartörténeti jelentőséggel bíró kohótelepet tártak fel, bizonyítja, hogy már az Árpád-korban végeztek a Kárpát-medencében kohósításokat és állítottak elő a korabeli technológiával ún. bucavasat, amely fegyverek és más eszközök alapanyagául szolgált. A vaskultúra idegenforgalmi kihasználtsága alacsony és sokak számára a lehetősége is ismeretlen. A korai vaskultúra a magyar kultúra és tudástőke része, így az erre vonatkozó ismeretanyag megóvása és elmélyítése fontos feladat egy nemzet számára.

A témaválasztás során személyes indításon túl a vaskultúra felelevenítésének és annak a turizmusba való bekapcsolásának fontossága játszott jelentős szerepet. A dolgozatban azt vizsgálom, milyen lehetőségei vannak a vaskultúrát bemutató emlékhelyek létrehozásának a turisztikai kínálat bővítésében. A vaskultúra mellett, hogy értéket közvetít, rendkívül látványos is. Egy középkori magyar vasgyártást bemutató skanzen remekül illeszkedne a már meglévő turisztikai kínálatba.

A dolgozatban a vas kulturális jelentőségétől eljutunk egy, a középkori vasgyártást bemutató skanzen megvalósíthatóságáig. A skanzen tervezett helye Somogy-megye, azon belül Marcali kistérség, Somogyfajsz, ahol a régészeti feltárások szerint már a honfoglalás korában is jelentős volt a vasipar. A megvalósításhoz szükségem volt egy átfogó helyzetelmzésre, hogy vajon egy ilyen turisztikai termék milyen hatással lenne a térség gazdaságára és turizmusára.

A szakirodalom alapos tanulmányozása, több nemzetközi táborban való részvétel, hasonló hazai programok szervezése valamint egy németországi szabadtéri múzeum, a „Kommern” igazgatójával készített mélyinterjú lehetővé tette, hogy megismerjem a skanzenek és a hazai vaskultúra világát és ez alapján elkészíthessem a középkori skanzen megvalósíthatósági tervét.

A középkori szabadtéri múzeum remekül illeszkedne a már meglévő turisztikai szolgáltatások körébe, valamint gazdaságélénkítő szerepe sem elhanyagolható az adott térségben. A dolgozatomban a skanzen tervezett helyének bemutatásától, annak tervezett kialakításán át egészen a lehetséges programokig és a marketing tervig igyekeztem a lehetőségeket bemutatni, így adva teljesebb képet a megvalósíthatóságról.

A SZOLGÁLTATÓ KÖZPONTOK HELYVÁLASZTÁSÁNAK TÉNYEZŐI

Szerző: Tóth Péter Áron, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Gályász József, egyetemi docens

Napjaink kielezett gazdasági versenyében a vállalatok nem engedhetik maguknak azt, hogy olyan tevékenységekre fordítsák erőforrásaikat, melyek nem az általuk legjobban végzett kulcstevékenységek körébe tartoznak. Ennek a felismerése mutatott rá a hatékonyságot növelő outsourcing témakörére és a szolgáltató központok fontosságára. A dolgozatban 5 közép-kelet-európai ország, köztük Magyarország elemzésével szeretném bemutatni, hogy a globális vállalatok milyen tényezőket vesznek figyelembe, mikor az új szolgáltató központjaikat hozzák létre. Ezen tényezők megállapítása rávilágíthat azokra szükséges intézkedésekre, amelyek fontosak ahhoz, hogy az ország, a régió illetve városaink továbbra is a szolgáltató központok vonzó helyszínei legyenek.

A téma aktualitását mutatja az a tény, az elmúlt 10 évben az újonnan létesült diplomás munkahelyek több mint 50%-a a szolgáltató szektorban jött létre, ennek ellenére ez a téma nem szerepel ennek megfelelő hangsúllyal sem az oktatásban, sem a szakpolitikában. Az itt elhelyezkedő frissen végzett diplomások létszáma fontos a felsőoktatási intézmények számára is, hiszen az oktatás minőségét ez is meghatározza.

A dolgozatom célja, hogy bemutassam helyválasztás legfontosabb tényezőit, meghatározzam Magyarország helyzetét a versenytársainkhoz képest, és felhívjam azokra az előnyökre és hátrányokra a figyelmet, melyek meghatározzák szektorban elfoglalt jövőbeni helyünket. Ezek meghatározása után javaslatot teszek a lehetséges megoldásokra.

A dolgozat elkészítése során a szakirodalmak áttekintése után, a dokumentumelemzés során kapott adatokat a benchmarking módszerével értékelem és a megállapításaimat a terület egyik szakértőjével készített mélyinterjú, majd egy fókuszcsoportos megbeszélés segítségével alátámasztottam. A kapott értékelések összehasonlítása után, levontam a következtetéseket és néhány lehetséges megoldást bemutatam.

A HELYI ADÓK SZEREPE BÉKÉS VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK GAZDÁLKODÁSÁBAN

Szerző: Varga Magdolna, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Reke Barnabás, egyetemi tanár

Az adók biztosítják a költségvetés bevételeit, valamint forrásul szolgálnak a kiadások finanszírozására. Amennyiben a kormány gazdaságpolitikai céljai megvalósítása érdekében feladatot tervez megvalósítani, akkor ezt új forrás biztosításával tudja elérni, amelynek egy lehetősége, hogy új adót vezet be vagy a már meglévő adókat emeli meg.

Dolgozatom megírásának a célja, hogy bemutassam a helyi adók jelentőségét és szerepét Békés Város Önkormányzatának gazdálkodásában, hiszen évről évre jelentősebb szerepet kapnak a helyi adók, melyet vizsgálataim és elemzéseim során bizonyítottam. Ez a tendencia véleményem szerint a jövőben is folytatódni fog, mivel 2013-tól kevesebb állami támogatásban fognak részesülni a helyi önkormányzatok, ami jelentős bevételkiesést fog eredményezni.

Az önkormányzat gazdálkodását pénzügyi mutatók segítségével szemléltettem. Nagy hangsúlyt fektetek Békés város illetékességi területén bevezetett helyi adók, továbbá az átengedett központi adók ismertetésére valamint ezek elemzésére. Az elemzéseket 2007-2011. évekre vonatkozóan végeztem, amely felöleli a gazdasági válságot, ezáltal képet lehet kapni a válság adóbevételekre gyakorolt hatásáról.

Békés város helyi adóbevételeit összehasonlítottam az országos, a regionális és a megyei helyi adóbevételekkel a KSH adatainak felhasználásával.

Az önkormányzatok számára rendkívül fontos, hogy bevételei növekedjenek, amit egyrészt az adóbevételek növekedésével tud elérni.

Az adóbevételek növekedését az önkormányzat adó emelésével, adókedvezmények, illetve adómentességek csökkentésével érheti el. Ezt befolyásolja a lakosság teherbíró képessége, ami már a jelen helyzetben is a határán van. Az utóbbi időben a lakosság jövedelmi helyzete gazdasági válság hatására romlott, amit a helyi adómértékek növekedése csak tovább súlyosbított.

Összességében elmondható, hogy a helyi adóbevételek növekednek a romló fizetési morál ellenére, mivel egyre kevesebben tudják időben és megfelelő összegben befizetni a kötelezettségeiket. A helyi adók szerepe 2013-tól még jelentősebb lesz, hiszen az önkormányzati rendszerben jelentős változások várhatóak, többek között módosulnak az állami és az önkormányzati feladatok is. Az önkormányzatok ellátandó feladatainak finanszírozásához pedig elengedhetetlen a helyi adóbevétel bevonása.

A HAZAI GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS ASPEKTUSAI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KONJUNKTÚRA INDEXEKRE

Szerző: Veres Krisztián, BSc III. évfolyam

Konzulens: Dr. Kovács Sándor, adjunktus

Magyarország a rendszerváltás óta keresi az egyenletes és fenntartható gazdasági növekedés lehetőségét és ennek a pontosabb előrejelzéséhez szükséges indexeket.

Ennek megfelelően a dolgozatom alaphipotézise a GDP növekedésének a GKI konjunktúra indexekkel történő pontosabb előrejelzése lett.

Az adatok begyűjtése után azok szezonális kiigazítása érdekében a TRAMO-eljárást alkalmaztam, hogy az idősor időben stabil legyen (stacionaritás). Ezt követően csak a szezonálisan kiigazított adatokkal dolgoztam tovább. Az általam összegyűjtött szezonálisan kiigazított adatsorok a GDP-vel való kapcsolatának a feltárásáért Granger-oktsági vizsgálatot végeztem (kauzalitás). Később autoregresszív modellt kísérleteztem ki, amelynél a makrogazdasági tényezőkre és a konjunktúra indexekre az összes rendű modellt kipróbáltam, de a negyedrendű folyamat illeszkedett a legjobban, így egy harmadrendű autoregresszív hibájú lineáris modell került megalkotásra. Szükség volt egy másik modell konstruálására is, amelyben csak a makrogazdasági tényezőket szerepeltetem. Ezekre az adatokra viszont nem illeszkedett az előzőekben bemutatott autoregresszív folyamat, hanem csak a másodrendű mozgó átlag hibájú modell. A lineáris modellbe bevont változók multikollinearitását is tisztelni kellett a stacionaritás mellett.

A mozgó átlag hibájú modellben a GDP változását becsültem a hagyományos makrogazdasági tényezőkkel (kamatszint alakulása, külkereskedelmi termékforgalom egyenlege, államadósság alakulása, háztartási reálkeresetek alakulása), majd az autoregresszív hibájú modellben a makrogazdasági tényezőkön túl szerepeltetem a konjunktúra indexeket (fogyasztói, építőipari, szolgáltatói, kereskedelmi, ipari bizalom).

A két modell diagnosztikai adatait összehasonlítva, ara jutottam, hogy a gazdasági növekedést a konjunktúra indexekkel készült modell sokkal biztosabban tudja előre jelezni, mivel sokkal nagyobb ennek a modellnek a magyarázó ereje. Ennek következtében a számomra még a dolgozat készítésekor nem elérhető időszakra vonatkozó adatokra is egy rövid előrejelzést készítettem.

Összességében megállapítottam, hogy elfogadhatom az alaphipotézisemet, miszerint a GKI konjunktúra indexekkel pontosabban becsülhetjük előre a gazdaság változását, mivel azok nélkül magyarázó értékkel alig rendelkező előrejelzést lehet készíteni.

AZ ÖNTÖZÉS, AZ ÉVJÁRAT, A VETÉSVÁLTÁS ÉS A TŐSZÁM HATÁSA A KUKORICA TERMÉSÉRE A 2007, 2009 ÉS 2010-ES ÉVEKBEN

Szerző: Zámorszky Gábor, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Dóka Lajos Fülöp, tanársegéd

A klímaváltozás és az időjárás szélsőségek felé tolódása egyre inkább előtérbe kerül, így egyre nagyobb figyelmet kell ráfordítani. A lehullott csapadék mennyisége az elmúlt évek során csökkenést mutat nem csak a tenyészidőszakban, hanem az egész év alatt. A hőmérséklet lassú, de fokozatos emelkedése figyelhető meg az idő múlásával, ezt alátámasztja az elmúlt 30 év hőmérsékleti adataival való összehasonlítás. A termesztéshez adott feltételek és körülmények romlanak, e keretek között kell jó minőségű termést és magas termésátlagot elérni. A kukorica rendkívül fontos, mint termesztett kapásnövény, hiszen felhasználása sokoldalú: elsősorban állati takarmányként hasznosítják, mint fő energiahordozót jó emészthetősége és nagy energiataralma miatt.

A kukorica iránt megnövekedett élelmiszeripari és energetikai célú érdeklődés okából választottam vizsgálatom tárgyául ezt a területet. Célom az öntözés, az évjárat, a vetésváltás és a tőszám termésre gyakorolt hatásának vizsgálata.

A vizsgálatokat a 2007., 2009. és 2010-es évben végeztük polifaktoriális tartamkísérletben. Szakdolgozatom írása során a következő körülményeket vizsgáltam: öntözetlen (Ö1), öntözött (Ö3 – 4x50 mm), monokultúra, bikultúra, trikultúra, 40 000 tő/ha, 60 000 tő/ha és 80 000 tő/ha. A vizsgált évek: 2007, 2009 és 2010, ahol 2007 egy rendkívül aszályos, 2009 szintén aszályos, de egyszeri „életmentő” mennyiségű csapadékot adó, 2010 pedig rendkívül csapadékos év volt.

Vizsgálataim során megállapítottam, hogy az öntözés rendkívüli mértékben befolyásolja a terméseredményeket és a termésbiztonságot. Ezt alátámasztja, hogy aszályos évjáratban, mint amilyen a 2007-es év volt, öntözés hatására (a vetésváltástól és tőszámtól függően) 20-140%-os termésmegnövekedést figyeltek meg.

A vetésváltás szintén nagy hatással van a termésmennyiségre: monokultúra alkalmazásával talajuntség lép fel, a betegségek, kórokozók és a kártevők könnyebben felszaporodnak.

Tőszám tekintetében megállapítható, hogy aszályosabb években célszerű alacsonyabb tőszámot alkalmazni, míg az öntözés intenzitásának növekedésével párhuzamosan növelhető a tőszámmennyiség is, vagyis amennyiben lehetőség van állandó öntözésre, ott a magas tőszám (vizsgálatom során 80 000 tő / ha) alkalmazása ajánlott.

JEGYZETEK